

діяльності й унеможлиблюють професійне вигорання й професійні деформації. Перспективи подальших розвідок вбачаємо в розробці рекомендацій зі зниження ризику розвитку синдрому професійного вигорання фітнес-тренерів.

Література:

1. Баранова Е. Б. Профессиональное выгорание специалистов в сфере фитнеса / Научно-теоретический журнал «Ученые записки», (Москва), 2011. № 6 (76). С. 7-11.
2. Єременко (Спичак) Н. П. Професійні вимоги до персонального фітнес-тренера / Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2020 року, м. Львів). – Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. С. 321-324.
3. Киселиця О. М., Богданюк А. М., Гуліна Л. В., Свекла Р. М. Прогнозування та запобігання синдрому професійного вигорання і хронічної втоми учителів фізичної культури [Електронний ресурс] / Молодий вчений. 2018. № 3.3. С. 89-92. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3
4. Ковальчук В. И. Личностные детерминанты профессионального выгорания тренеров в спорте : дис. ... канд. психол. наук : 24.00.01. – олимпийский и профессиональный спорт / Виктория Ивановна Ковальчук. К., 2016, 223 с.
5. Кононова М. М. Упередження професійного вигорання дефектологів як передумова їх професійного розвитку. Наукові записки. Серія : Педагогічні науки. 2018. Випуск 173. С. 116-119.
6. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 382 с.

УДК 316.614+159

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ УЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ КРІЗЬ ПРИЗМУ СПАДЩИНИ А. С. МАКАРЕНКА

Примакова В. В.

*Комунальний вищий навчальний заклад
«Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради
kafedra.vip@academy.ks.ua*

Реформування освітньої галузі на сучасному етапі розвитку суспільства орієнтує кожного учителя Нової української школи на напрями побудови власної акметраєкторії професійного зростання. Особливою умовою ефективної роботи фахівця є високий рівень його педагогічної майстерності. Актуальність проблеми посилюється модернізованими вимогами до професійної діяльності вчителя, що

знайшли відображення в Концепції Нової української школи (2017 р.) та новому Професійному Стандарті (2020 р.).

Теоретико-методологічні засади проблеми розвитку педагогічної майстерності обґрунтували І. А. Зязюн, Н. Г. Ничкало, О. Я. Савченко, Л. В. Чумак та ін. Нині розроблення провідних науковців покладено в основу розбудови неперервної педагогічної освіти України. Розгляд структури цього педагогічного явища надає можливості його свідомого й ефективного вдосконалення у працівників закладів освіти в умовах реалізації Концепції Нової української школи. Водночас варто зазначити виключну роль педагогічної спадщини педагогів-класиків у розв'язанні питань, пов'язаних з підготовкою кваліфікованих кадрів. Яскравим представником у педагогічній теорії і практиці є постать А. С. Макаренка, унікальний досвід якого залишається невичерпним джерелом мудрості та натхнення для багатьох поколінь освітян України, всього світу.

Тісний змістовий і структурний зв'язок між поняттями «професійна готовність», «професіоналізм», «професійна компетентність», «педагогічна творчість», «педагогічна майстерність», «педагогічна техніка», що характеризують особистість учителя і своєрідність його діяльності, розглядали провідні вітчизняні науковці І. А. Зязюн, О. М. Онаць, О. Я. Савченко, А. В. Ткаченко та ін.

Студіювання науково-педагогічної літератури засвідчило, що тривалий час сутність поняття «професійна майстерність» пов'язувалася з рівнем сформованості професійних уявлень фахівця, володіння ним педагогічними техніками. Вважається, що до 60-70-х років ХХ століття більш вживаними в педагогічній лексиці були терміни: професійна готовність, умілість, майстерність; до 90-х – професіоналізм; пізніше, наприкінці ХХ століття – компетентність) [3]. Водночас, певна суміжність контенту цих понять не відмінює потреби в їх розмежуванні.

Поняття «педагогічна майстерність» тлумачать як: синтез наукових знань, умінь і навичок методичного мистецтва й особистих якостей учителя; високе мистецтво виховання і навчання; найвищий рівень педагогічної діяльності, котрий виявляється в досягненні фахівцем оптимальних результатів. У змісті категорії також вбачають здатність педагога успішно розв'язувати педагогічні завдання; ефективно організовувати освітній процес [3, с. 55].

І. А. Зязюн трактував «педагогічну майстерність» як професійність учителя, що відображує його особисту позицію, здатність до творчості, генерації і втілення оригінальних продуктивних ідей, опори на систему цінностей. Складниками структури педагогічної майстерності вчителя учений визначав гуманістичне спрямування діяльності вчителя, його професійну компетентність, педагогічні здібності і педагогічну техніку [2, с. 30]. Ці складники з ознаками саморозвитку, що забезпечує зростання педагога під впливом чинників.

Одним із перших у радянській школі Антон Семенович запропонував і обґрунтував необхідність організації наставництва як форми вдосконалення педагогічної майстерності учителя на його робочому місці. Видатний педагог висловлював занепокоєння з приводу недостатнього рівня готовності випускників педагогічних інститутів до роботи в школі. Він підкреслював потребу в розробленні універсальної педагогічної техніки, акцентував на важливості обов'язкової підтримки кожного молодого фахівця колективом співробітників-однодумців [1, с. 154]. Антон Семенович неодноразово звертався до науковців з проханням, навіть вимогою розробити технологію, що сприяла б професійному становленню і розвитку вчителя під час навчання в інституті та підвищення кваліфікації.

Отже, педагогічні ідеї та погляди А. С. Макаренка мають істотний потенціал у розвитку педагогічної майстерності майбутнього і дипломованого педагога в контексті професійного становлення та поступового фахового зростання. У сучасних умовах цей процес передбачає організацію діяльності на основі синтезу традицій та інновацій, обізнаність про різноманітність педагогічних технологій та вмотивованість до їх упровадження в освітній процес, рефлексію і корегування подальшої діяльності.

Література:

1. Макаренко А. С. Из педагогического опыта / А. С. Макаренко // Избранные произведения : в 3 т. / А. С. Макаренко ; редкол.: Н. Д. Ярмаченко [и др.]. – Київ, 1985. – Т. 3 : Общие проблемы педагогики. – С. 111–282.
2. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І. А. Зязюна. – Київ : Вища шк., 1997. – 349 с.
3. Примакова В. В. Післядипломна освіта вчителів початкових класів в Україні: генеза та перспективи : монографія / В. В. Примакова. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2015. – 320 с.

УДК 316.614+159

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ СТУДЕНТІВ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ

Прус Л. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

prus.lesia18@gmail.com

В сучасних умовах проблема людської активності займає особливе місце. Становлення суб'єкта діяльності, здатного свідомо ставити життєві цілі й досягати їх, здатного брати на себе відповідальність за ухвалення